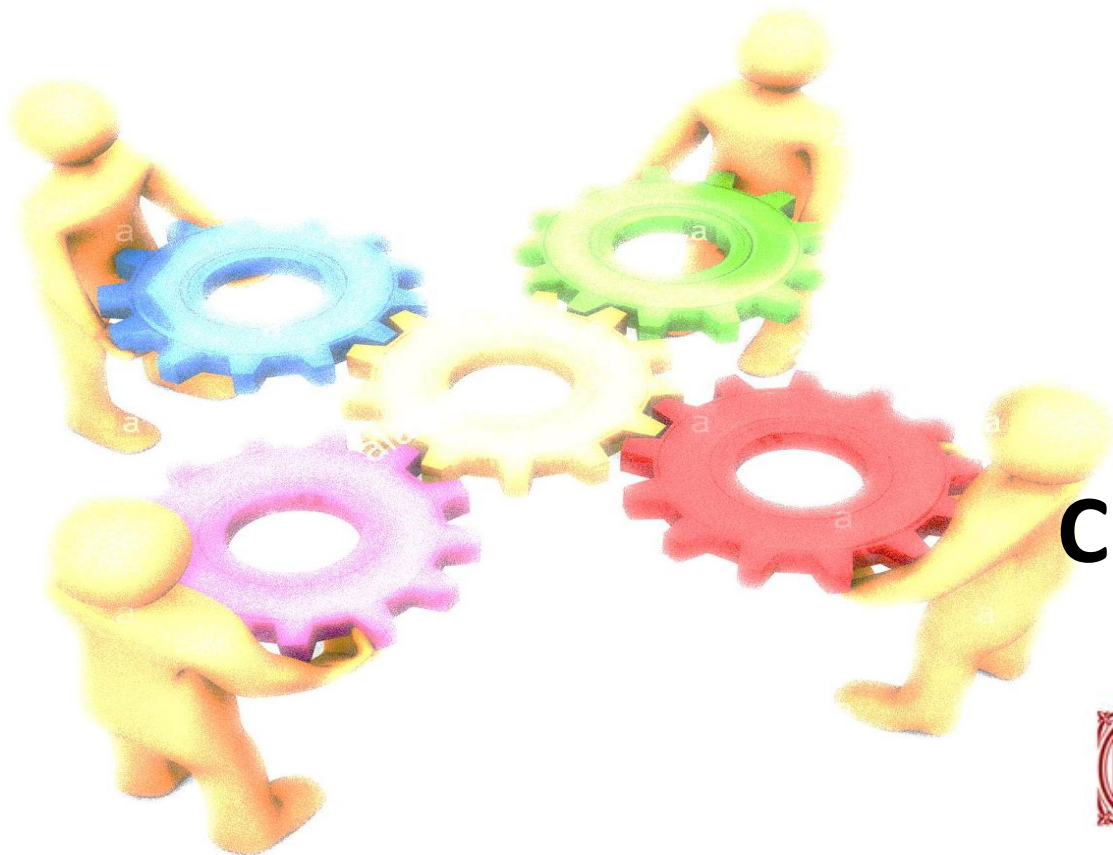

Seminari de coordinació dels professionals que donen suport a la inclusió

Curs 2019 - 2020

Departament d'Educació
EAP -B-12. Santa Coloma Gramenet

SESSIÓ 1 Dijous 24 d'octubre 2019

SERVEIS I RECURSOS EXTERNS PER A DONAR SUPORT ALS CENTRES EDUCATIS

Proves educatives per a l'avaluació de dificultats d'aprenentatge.

➤ Dos dels trastorns amb més prevalença són
el Trastorn específic del llenguatge (TEL) i la Dislèxia.

Departament d'Educació
EAP -B-12. Santa Coloma Gramenet

DEMANDA A L'EAP DE VALORACIONS PER DISLÈXIA

- La dislèxia és el trastorn específic de l'aprenentatge més freqüent i millor estudiat.
- Prevalença 5 - 17% d'infants en edat escolar als EEUU (1 a 4 per aula).

(Stanovich, 1986; Interagency Committee on Learning Disabilities. Learning Disabilities: a report to the US Congress. 1987)

- Afecta per igual ambdós sexes.

(Wadsworth 1992 ; S.Shaywitz 2003; Siegel 2005; Siegel 2010)

Font: Centre mèdic Sant Joan de Déu

Departament d'Educació
EAP -B-12. Santa Coloma Gramenet

Avaluació versus Diagnòstic

Les Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE) s'identifiquen i s'avaluen considerant el funcionament de l'alumne dins del seu context educatiu, independentment de la seva condició personal i social, amb l'objectiu de proporcionar-li els suports necessaris per afavorir-ne l'aprenentatge en condicions d'equitat.

Al Pla de Suport Individualitzat (PI) es recolliran les valoracions i la presa de decisions dels equips docents **-amb la participació de la família i de l'alumne-** sobre la planificació de les mesures i suports.

Resolució de 26 d'abril de 2018, estableix el procediment per elaborar l'informe de l'EAP de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu.

- **L'avaluació psicopedagògica** es realitza per l'equip de l'EAP a l'educació primària en col·laboració amb l'equip docent del centre i la participació dels pares, mares o tutors legals i de l'alumne.
- **L'informe** reconeix els alumnes que requereixen mesures intensives o mesures universals i addicionals sempre que aquestes siguin **derivades de trastorns que condicionen l'aprenentatge**
- **a fi d'orientar** per a l'atenció educativa i per a les transicions educatives.

Metodologia de l'avaluació psicopedagògica

- Ha de basar-se en la interacció de l'alumne,
- amb els continguts i materials d'aprenentatge,
- amb el professor, amb els companys i amb el
- context de l'aula, del centre escolar i de la família
- per a ajustar la resposta educativa a les seves necessitats

Reunir informació prèvia de l'alumne i del context sociofamiliar i escolar

- **Concretar la demanda i recull d'informes** (qui fa la demanda, què s'ha observat, què preocupa, quan, on...) Valorar quins àmbits afecta i com compromet el currículum.
- **Recull de materials** de l'alumne (textos) i full d'indicadors (Prodiscat).
- **Revisar expedient acadèmic** i informes d'avaluació evolutius (observar cadències àmbit musical, ritmes, orientació espacial i d'altres dificultats prèvies).

Continuar l'avaluació psicopedagògica en col·laboració amb l'equip docent, la família i el propi alumne (percepció de dificultats):

- **Descartar hipoacúsia o dificultats visuals** (derivar ORL i /o visual si indicis).
- **Comprovar si intel·ligència, motivació i escolarització** adequades:
 - Normalitat en totes les funcions cognitives **a excepció de la lectura i de l'escriptura.**
 - Avaluar cognició: TONI 2 / Raven / WISC-V.
 - Funcions cognitives: Intel·ligència /Memòria /Llenguatge Atenció /Visoconstrucció / Funcions executives

Els TA interfereixen en la vida escolar de l'alumne, provocant que el seu rendiment acadèmic estigui per sota de les seves capacitats.

Avaluació de la lectoescriptura (si s'escau, en diferents llengües) i matemàtiques:

- **Lectura:** en veu alta, en silenci, comprensió, estratègies de l'alumne (dit, va endarrera, repeticions, titubeig...)
- **Espectura:** espontània, al dictat, en còpia...
- **Càlcul:** inversions, taules, comprensió lectora en resolució de problemes...

Las personas con Dislexia presentan dificultades con algunas habilidades lingüísticas, especialmente con aquellas relacionadas con el **procesamiento fonológico** y que experimentan un déficit en las **habilidades de deletreo y en otras tareas de discriminación y conciencia fonológica**.

Igualmente, existe evidencia de que pueden presentar **dificultades sutiles en la articulación**, en tareas de **memoria operativa verbal**, o en tareas de **denominación rápida** (v.gr., Furnes y Samuelson, 2011).

Proves estandaritzades per valorar si hi ha aspectes compromesos:

- **Consciència fonològica:** Prova Teberosky /PLIN/ Avaluació CREDA
- **Memòria de treball verbal:** WISC-V (també Dígit baixos)
- **Rapidesa de denominació:** Prolec/ Proesc, denominació de colors, delletreig, etc
- **Prova de risc DTJ: TEA edicions.** 12 proves. 35/40 minuts. Coordinació, lectura, memòria, escriptura, fluïdesa verbal, fluïdesa semàntica, vocabulari.
Ofereix un índex de risc: alt, moderat, lleu, absència, punt fort
- **Fluïdesa verbal:** Numeració, Dies de la setmana, mesos /estacions de l'any/ alfabet...
- **Altres aspectes:** Valoració perceptiva (Bender)
- **Test d'escreanning i activitats de tractament:**
<https://www.changedyslexia.org/>

Altres aspectes a valorar:

- **Recollir si hi ha indicadors emocionals:** Les dificultats poden dificultar l'autoestima i les relacions amb els companys.
 - Observacions aula i entrevistes per valorar si hi ha indicadors CSMIJ.
- **Proves complementàries:** Proves projectives: HTP / Dibuix animal (valoració emocional)

Aspectes fonètic-fonològics

- De manera orientativa conèixer la taula fonèmica d'edats cronològiques i la seva relació amb l'adquisició dels sons. Es recomana treballar individualment cada fonema alterat i per ordre de dificultat adquisitiva, és a dir, respectant l'edat cronològica aproximada d'integració.
- Taula de Laura Bosch, 1983

SONIDOS		EDAD EN AÑOS				
		3	4	5	6	7
Nasales	/m/	90	-	-	-	-
	/n/	90	-	-	-	-
	/ñ/	90	-	-	-	-
Oclusivas	/p/	90	-	-	-	-
	/t/	90	-	-	-	-
	/k/	90	-	-	-	-
	/b/	90	-	-	-	-
	/d/	70	90	-	-	-
	/g/	80	90	-	-	-
	/ɖ/	80	90	-	-	-
	/tʃ/	80	90	-	-	-
Fricativas	/f/	80	90	-	-	-
	/s/	80	80	90	-	-
	/θ/	50 ó <	70	80	90	-
	/x/	90	-	-	-	-
Líquidas	/l/	90	-	-	-	-
	/ll/	60	80	80	80	80
	/r/	70	80	80	80	90
	/rr/	50 ó <	70	70	80	90
Diptongos	Crec.	90	-	-	-	-
	Decr.	50 ó <	70	70	80	90
Grupos	nas+c	90	-	-	-	-
	s+cc	50 ó <	70	80	90	-
	c+l	50 ó <	60	70	90	-
	c+r	60	80	80	80	-
	líq+c	50 ó <	70	70	80	90

Códigos:

Crec. = diptongos crecientes ("ia", "ie", "io", "iu", "ua", "ue", "ui" y "uo").

Decr. = diptongos decrecientes ("ai", "ei", "oi", "au", "eu" y "ou").

nas+ c = nasal seguida de consonante

s+cc = /s/ seguida de dos consonantes

c+l = consonante seguida de la líquida /l/

c+r = consonante seguida de la líquida /r/

líq+c = líquida seguida de una consonante

Tabla 1. Porcentajes de sujetos que articulan de forma correcta los diferentes fonemas y grupos de fonemas según edad cronológica (Bosch, 1982).

Aspectes lexicosemàntics

- **Avaluar si l'alumne coneix el vocabulari mínim** adequat a la seva edat de desenvolupament: joguines, aliments, animals, accions, conceptes bàsics...
- **Comprovar si compren accions simples, complexes i/o seqüències** d'ordres relacionades.

Com?

- Registrar mitjançant el visionat d'una làmina en què ocorren diverses accions, si anomena els objectes i les persones que apareixen en aquesta, si relata les accions, si les relaciona entre si...
- Assegurar-se que és capaç de contestar preguntes del tipus què?, on?, com?, quan?, per què? sobre una història o un conte.
- Classificar objectes i imatges per camps semàntics, diferències i semblances, paraules oposades, categories...

CONCLUSIONS:

- Observar les dificultats, la intensitat i a quins àmbits afecta. Valorar fins quin punt les dificultats **comprometen o no l'accés al currículum.**
- Aquestes dificultats **es manifesten com una condició permanent**, encara que van evolucionant al llarg de les diferents etapes.
- **Comprovar que estem davant d'un trastorn** i no d'un retard d'aprenentatge (veure Dx diferencial amb TELL, TDA o d'altres dificultats d'aprenentatge).